

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/234

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J3-4327	
Naslov projekta	Žalovanje moških ob smrti bližnjega družinskega člana	
Vodja projekta	4899	Onja Tekavčič-Grad
Tip projekta	J	Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	4215	
Cenovni razred	B	
Trajanje projekta	07.2011 - 06.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	1620	Psihiatrična klinika Ljubljana
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	1613 1669	Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik Univerza na Primorskem, Inštitut Andrej Marušič
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	3 3.09	MEDICINA Psihatrija
Družbeno-ekonomski cilj	07.	Zdravje
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	3 3.02	Medicinske vede Klinična medicina

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

V raziskavi proučujemo razlike med spoloma v značilnostih procesa žalovanja polnoletnih moških in žensk v Sloveniji na kognitivni, čustveni, vedenjski, socialni in telesni ravni, ki jim je umrl bližnji družinski član (starš, partner, otrok) in sta od smrti minili ena do dve leti. Zanima nas, katerih strategij spoprijemanja se žalujoči ob izgubi poslužujejo in kaj prepoznajo kot pomoč oziroma kakšne oblike pomoči si udeleženci raziskave želijo. Na

osnovi rezultatov raziskave želimo podati značilnosti in posebnosti procesa žalovanja moških (v primerjavi z žensko populacijo) in podati predloge za oblikovanje ustreznih strokovnih oblik programov zanje, saj so v dosedanje raziskave v večini vključene ženske, posledično so temu prilagojene tudi oblike strokovne pomoči, ki pa niso nujno ustrezne tudi za moško populacijo žalujočih.

Raziskav na področju žalovanja je bilo v Sloveniji izvedenih malo in z majhnim številom udeležencev, vanje so bile večinoma vključene ženske, odziv moških je bil majhen. Zato je bilo potrebno v Sloveniji izvesti večjo raziskavo o značilnostih žalovanja moških, da ugotovimo, kakšne oblike pomoči bi bile zanje najbolj primerne.

ANG

We investigated gender differences in the characteristics of the mourning process on the adult participants in Slovenia, who were suffering the loss of a close family member (parent, partner, or child) within the period from one to two years since the death on cognitive, emotional, behaviour, social and body level. We wanted to find out different coping strategies and different types of help the participants are receiving or looking for. The results of the study exposed different ways of bereavement, especially in terms of gender differences and the conclusions proposed different suggested strategies for the most suitable forms of professional help, specifically useful for the men. So far, the studies were mostly based on the female participants and thus most of the help programmes were adjusted to the needs of the female mourners, which were many times not suitable for men.

In Slovenia there have not been many studies done researching the bereavement process and if they were done, they had small number of participants, and especially in terms of the male participants. This is one of the reasons why the support programmes were formed by the needs of female mourners, not necessarily suitable for men. This is why it was so important to include male participants and determine their needs for the professional support after they went through the process of bereavement after their important family member died.

3.Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

Raziskovanje je potekalo po načinu kot je predstavljeno v predhodnih poročilih v skladu z razpisno dokumentacijo.

V skladu z razpisno dokumentacijo smo izvedli 100 pogovorov (31 M, 69 Ž) v obsegu 143 ur, ki smo jih prepisali na Kliniki Golnik (85 pogovorov) in na PKL (15 pogovorov). Obseg prepisanih strani je 1350. Pogovore smo kodirali z Maxqda 11. Vseh kod za N = 100 je 7606.

Na osnovi utemeljitvene teorije (Groundedtheory) smo določilnaslednjih 5 kategorij s podkategorijami:

KATEGORIJE 1. RAVEN	PODKATEGORIJA 2. RAVEN	PODPODKATEGORIJE 3. RAVEN
1. Intrapsihična dinamika procesa žalovanja	1.1 Struktura procesa žalovanja: čas in prostor	Začetek (prejetje informacije o smrti in 1. odzivanje)
		Časovna dinamika žalovanja
		Prostor za žalovanje
		Cilj in zaključek žalovanja
	1.3 Čustveni odzivi (razpoloženje in emocije)	Razpoloženje (depresivno, anksiozno)
		Žalost, obžalovanje
		Jeza
		Strah, skrbi
		Groza
		Krivda, krivica
		Sram
		Prijetna čustva
	1.4 Miselna dinamika	Občutja
		Spominjanje
		Iskanje smisla v izgubi
		Pogrešanje
		Spraševanje, ali žaluješ pravilno
		Razmišljanje o lastnem samomoru
	1.5 Telesne reakcije	Spraševanje, kako živeti naprej
		Utrujenost
Fizična bolečina		
Preobčutljivost na hrup		
Otrplost		
Tiščanje v prsih		
Bolečina v srcu		
1.6 Vedenjske reakcije	Tresenje	
	Izražanje stiske: jok	
	Spanje	
2. Odnos z umrlim pred smrtjo in navezanost žalujočega nanj po smrti	2.1 Odnos z umrlim pred smrtjo	Spremembe apetita
		Stil navezanosti: varni, ne-varni
	2.2 Slovo	Slovo je/ni slovesa
		Časovni vidik slovesa: pred/po smrti
		Pomen slovesa
	2.3 Navezanost na umrlega po smrti	Nadaljevanje vezi z umrlim
		Sprememba stila navezanosti na umrlega
	2.4 Vezi z umrlim	Obiskovanje groba
		Gledanje fotografij
		Sanje, nočne more
		Stvari umrlega
		»Pogovori« z umrlim
Pogovori o umrlem z bližnjimi		
3. Žalovanje v različnih socialnih sistemih	3.1 Posameznik	Strategije spoprijemanja
		Skrb za dom, gospodinjstvo
		Prostočasne aktivnosti
		Funkcioniranje na delu, študij
		Sekundarni stresorji
		Sočasni stresorji
	3.2 Družina	Pričakovanja do bližnjih
		Socialne strategije spoprijemanja
		Medsebojna podpora žalujočih in značilnosti žalovanja
		Značilnosti družinskega sistema
	3.3 Prijatelji, znanci, kolegi, sodelavci (socialni sistem izven družine)	Pričakovanja do bližnjih
		Socialne strategije spoprijemanja
		Žalovanje ob podpori prijateljev

4. Rituali	4.1 Predpogrebni rituali	Bdenje ob umrlem
	4.2 Obred pokopa	Organizacija pogreba
		Pogrebni zavodi
		Prisotnost drugih ljudi na pogrebu
		Nošenje žalnih oblačil na pogrebu
4.3 Popogrebni rituali	Nošenje žalnih oblačil po pogrebu	
5. Strokovna pomoč	5.1 Informiranost o str. pomoči	Pridobivanje informacij o strokovni pomoči in žalovanju
		Splošna strokovna pomoč
		Specialistična strokovna pomoč
	5.1 Potrebe in pričakovanja žalujočih	Pričakovanja do strokovnjakov
		Prelomna točka za iskanje strokovne pomoči
		Usmeritve socialne mreže
		Strokovne napotitve
	5.3 Strokovna pomoč	Vrste pomoči
		Zadovoljstvo s strokovno pomočjo
	5.4 Predlogi za ustrezno strokovno pomoč	Različne oblike pomoči
		Osebnostne lastnosti ustreznega strokovnjaka
		Časovni vidik
		Potek in cilji obravnave

VZOREC (N = 60)

Navajamo osnovne izsledke na raziskovalna vprašanja za **N = 60 (za 10 žalujočih za vsako podskupino)**. Rezultati se pomembno ne razlikujejo od N = 100. Podrobno bodo izsledki predstavljeni v znanstvenih člankih in drugih objavah (v procesu).

Z moškimi smo opravili pogovore v dolžini 375 strani, z ženskami pa 430,5. Moškim smo med intervjujem postavili 4031 vprašanj, ženskam pa 4565 vprašanj. Pri moških smo določili 2349 kod, pri ženskah pa 2571. Z moškimi so bili pogovori nekoliko krajši in nekoliko manj dinamični, vendar pa to ne pomeni tudi, da so pogovori z moškimi manj kompleksni.

Povprečna starost žalujočih je 45,4. Povprečna starost žalujočih moških je 49 let, žalujočih žensk pa 41, 77. Povprečna starost umrlih družinskih članov je 44,3. Povprečna starost umrlih družinskih članov pri žalujočih moških je 46,7, povprečna starost umrlih družinskih članov pri žalujočih ženskah pa 42 let. Ženske v našem vzorcu v povprečju žalujejo 7,23 let mlajše kot moški, žalujejo pa tudi v povprečju za umrlimi, ki so mlajši za 4,7 let v primerjavi z umrlimi pri moških.

Med skupinama ni pomembnih razlik v posluževanju različnih oblik strokovnih pomoči. Strokovno pomoč zaradi smrti bližnjega družinskega člana je imelo 13 moških od 30-ih in 17 žensk od 30-ih. So pa imeli 3 moški tudi strokovno pomoč po izgubi, vendar navajajo, da razlog ni bila smrt.

Odgovore na raziskovalna vprašanja dopolnjujemo z rezultati kvalitativne metode za **N = 160**.

Raziskovalno vprašanje 1: **INTRAPSIHIČNA DINAMIKA ŽALUJOČIH OB IZGUBI BLIŽNJE OSEBE**

Rezultati kvantitativne metode (N = 160):

- Moški poročajo o statistično pomembno manj zapletih v žalovanju kot ženske ($Z = -3,783$, $p = 0,000$).
- Bolj sprejemljivi in bolj čustveno stabilni žalujoči doživljajo statistično manj zapletov v žalovanju ($B = -.095$, $p = ,048$ in $B = -0,155$, $p = 0,000$).
- O največ zapletih v žalovanju poročajo posamezniki, ki so doživeli izgubo otroka, sledijo žalujoči po smrti partnerja in nato žalujoči po izgubi starša. Skupini žalujočih po smrti otroka in partnerja poročata o statistično pomembno več zapletih v žalovanju (med tema skupinama ni statistično pomembnih razlik) v primerjavi s skupino po smrti starša ($F = 19,036$, $p = 0,000$).
- Na vseh podlestvicah emocionalne kompetentnosti statistično pomembnih razlik med spoloma: prepoznavanje in razumevanje emocij ($t = -1,750$, $p = 0,082$), izražanje in poimenovanje emocij ($Z = -1,507$, $p = ,132$) in upravljanje z emocijami ($Z = -,954$, $p = ,340$).
- Nepričakovana izguba je povezana s statistično pomembno več zapleti v žalovanju v primerjavi s pričakovano izgubo ($F = 4,667$, $p = ,011$).

Izsledki kvantitativne metode (N = 60):

Najpogostejša čustva za žalujoče obeh spolov so žalost, jeza in strah. Več žensk kot moških spregovori o žalosti, je pa tudi za moške žalost osrednje čustvo. Trend gre v smeri, da moški v večji meri spregovorijo o meta-ravni doživljanja žalosti (sprasujejo se, ali je doživljanje žalosti zanje ustrezno), ženske pa spregovorijo o vsebini doživljanja žalosti.

Raziskovalno vprašanje 2: NAVEZANOST MED ŽALUJOČO IN UMRLO OSEBO

Rezultati kvantitativne metode (N = 160):

- Med moškimi in ženskami ni statistično pomembnih razlik v izraženosti posameznega stila navezanosti:
varno navezani ($Z = -,130$, $p = ,896$), plašljivo izogibajoči ($Z = -,695$, $p = ,487$), preokupirani ($Z = -,020$, $p = ,984$) in odklonilno izogibajoči ($Z = -1,096$, $p = ,273$). Varno navezanih je dobra polovica vseh žalujočih, in sicer 54,8 % moških in 55,1 % žensk.
- Varno navezani poročajo o statistično pomembno manj zapletih v žalovanju kot posamezniki z plašljivo izogibajočim in preokupiranim stilom navezanosti ($F = 3,581$, $p = ,015$). Vsi trije ne-varni stili navezanosti se med seboj statistično pomembno ne razlikujejo v zapletih v žalovanju. Nadalje smo ugotovili, da varna navezanost napoveduje manj zapletov v procesu žalovanja ($B = -,147$, $p = ,001$), medtem ko vsi trije ne-varni stili navezanosti nimajo statistično pomembne napovedne vrednosti zapletov v žalovanju.

Izsledki kvantitativne metode (N = 60):

Ne glede na spol se navezanost na umrlega po smrti pogosto spremeni, še posebej v primeru smrti starša in partnerja, in sicer gre trend v smeri večje samostojnosti in pomiritve z odnosom.

Raziskovalno vprašanje 3: STRATEGIJE SPOPRIJEMANJE Z IZGUBO BLIŽNJE OSEBE

Rezultati kvantitativne metode (N = 160):

- Pri strategijah spoprijemanja obstajajo razlike med spoloma na podlestvicah emocionalna sprostitev ($Z = -4,428$, $p = 0,000$), prekinitev ostalih dejavnosti ($Z = -2,273$,

$p = 0,023$), iskanje emocionalne soc. podpore ($Z = -3,034$, $p = 0,002$), iskanje instrumentalne soc. podpore ($Z = -3,529$, $p = 0,000$), vedenjska neaktivnost ($Z = -2,549$, $p = 0,011$), miselna neaktivnost ($Z = -2,164$, $p = ,030$), zanikanje ($Z = -2,894$, $p = ,004$), vera ($Z = -2,274$, $p = ,023$), razmišljanje o emocijah ($Z = -3,373$, $p = ,001$), izražanjeemocij ($Z = -2,781$, $p = ,005$). Vseh naštetih strategij se v večji meri poslužujejo ženske.

- Neodvisno od spola pozitivna reinterpretacija ($B = -,076$, $p = ,011$) in sprejetje ($B = -,056$, $p = ,036$) negativno napovedujeta zaplete v procesu žalovanja, zanikanje ($B = ,124$, $p = ,000$) pa pozitivno.

- Pri osebnostni rasti je statistično pomembna razlika med spoloma na podlestvicispoštovanje življenja ($Z = -2,507$, $p = ,012$).

Izsledki kvantitavne metode (N = 60):

Ženske se v procesu žalovanja poslužujejo več različnih strategij spoprijemanja kot moški. Za oba spola je najpomembnejša strategija soočanja z izgubo pogovor z bližnjo osebo. Moškim odgovarjajo tudi fizične aktivnosti, kjer svoje telo obremenijo, ženskam pa bolj aktivnosti, s katerimi tudi sicer zaposlijo svoje telo, a ne nujno tako zelo intenzivno (npr. telovadba, sprehodi). Večina žalujočih obeh spolov se želi že kmalu po izgubi vrniti v delovno okolje, glavni namen tega je preusmeritev misli. Ženske sicer v nekoliko večji meri potrebujejo bolniški stalež kot moški, sploh v prvih dneh po izgubi.

Raziskovalno vprašanje 4: ODNOS ŽALUJOČIH DO ISKANJA POMOČI OB IZGUBI BLIŽNJEGA DRUŽINSKEGA ČLANA

Raziskovalno vprašanje 4.1: PODPORA SOCIALNE MREŽE (neformalne oblike)

Kvantitativna metoda:

Ne glede na spol je za funkcionalne družinske sisteme v večini primerov značilno, da se žalujoči v družini ob izgubi povežejo, za nefunkcionalne pa, da so žalujoči pogosteje sami. Trend je, da si ženske želijo medsebojne povezanosti (emocionalna socialna podpora), kar tudi pričakujejo, moški pa so si med seboj različni v svojih željah glede medsebojne povezanosti.

Raziskovalno vprašanje 4.2: STROKOVNA POMOČ (formalne oblike)

Rezultati kvantitativne metode (N = 160):

- Strokovno pomoč je iskalo 37,7 % vseh žalujočih žensk in 35,4 % vseh žalujočih moških.

- Žalujoči, ki so bili deležni strokovne pomoči, poročajo o statistično pomembno več zapletih v žalovanju v primerjavi z žalujočimi, ki niso iskali strokovne pomoči ($Z = -4,645$, $p = 0,000$).

Izsledki kvantitavne metode (N = 60):

Ženske so v nekoliko večji meri kot moški informirane o strokovnih oblikah pomoči za žalujoče. Strokovno pomoč je imelo več moških kot si jo je želelo. Nekateri so se namreč »priključili« svojim partnerkam, ki so zase iskale pomoč. Strokovno pomoč je imelo nekoliko manj žensk glede na št. žensk, ki so imele potrebo po str. pomoči. Po smrti starša moški niso imeli potrebe po strokovni pomoči. Moški so bolj naklonjeni individualni obravnavni, ženske pa tako individualni kot skupinski.

Strokovne oblike pomoči za moške:

Glavni ukrep za žalujoče moške, ki pa je seveda potreben tudi za žensko populacijo, je vzpostavitev enotnega informacijskega sistema za žalujoče, ki bi ob splošnem informiranju, kam po pomoč, zajemal tudi osnovne informacije o procesu žalovanja in smrti. Moški si namreč želijo svetovanja in iskanja konkretnih odgovorov na vprašanja v večji meri kot ženske. Za moške so prav tako pomembne individualna svetovanja in terapija, v precej manjši meri pa udeležba na skupinah za žalujoče.

Sodelovanje s tujimi raziskovalci

V raziskavo smo vključili oba predvidena tuja raziskovalca, in sicer mag. Karl Andriessen (Belgija) in prof.dr. Dolores Angelo Castelli Dransart (Švica). Oba imata bogate raziskovalne izkušnje s področja procesa žalovanja, predvsem po samomoru bližnjega, in sta raziskovalcem svetovala pri oblikovanju izsledkov. Z raziskavo smo seznanili tudi prof. dr. Heidi Hjelmeland (Norveška), ki je strokovnjakinja s področja kvalitativne metode in deluje na področju proučevanja žalovanja. Podala nam je uporabne usmeritve, kako izvesti intervjuje in kvalitativno obdelati podatke.

Z raziskovalci smo se srečali na konferencah XXVII

WorldCongressoftheInternationalAssociationforSuicidePrevention in na 15th EuropeanSymposium on SuicideandSuicidalBehaviour. Po našem raziskovalnem načrtu so velik del raziskave izvedli že raziskovalci iz Litve. Prve izsledke so že tudi predstavili na konferenci v Tallinnu.

4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Raziskava je potekala v skladu z vsemi zastavljenimi raziskovalnimi vprašanji, natančno po programu dela in v skladu z vsemi zastavljenimi cilji (razen števila udeležencev).

Ker nam je bila dodeljena le polovica zaprosenih sredstev, smo temu deloma prilagodili obseg raziskave. Čeprav smo imeli v skladu z razpisno vlogo možnost realizirati le polovično število udeležencev (60 pogovorov, 180 vprašalnikov) od prvotno načrtovanega, smo pri določitvi novega števila udeležencev izhajali iz izhodišča, da so kvalitativni podatki (raziskovalni intervjuji) zelo pomembni za razumevanje procesa žalovanja. Posledično smo se odločili, da kljub polovičnemu financiranju, izvedemo večje št. intervjujev od 60. Izvedli smo 100 poglobljenih usmerjenih intervjujev z udeleženci/-kami raziskave, kar je zahtevalo veliko količino opravljenih raziskovalnih ur, predvsem na račun kvalitativne obdelave podatkov. Prav tako smo uspeli pridobiti 160 udeležencev, ki so sodelovali pri kvantitativnem delu raziskave, kar je nekoliko manj kot polovica glede na prvotni raziskovalni načrt. Tako pri izpeljanih raziskovalnih intervjujih kot pri vprašalnikih smo zapolnili vseh 6 podskupin (žalovanje moških/žensk po smrti starša/partnerja/otroka), in sicer z numerusom N = 10. To je bilo zelo zahtevno pri moški populaciji, ki smo jo veliko težje pridobili v raziskavo kot ženske. Podskupine je bilo zelo zahtevno zapolniti tudi zaradi časovne omejitve: od časa smrti je morala namreč miniti 1 do 2 leti.

V raziskavi ni bilo osipa, kar pomeni, da smo z vsemi žalujočimi, s katerimi smo se dogovorili za raziskovalni intervju, tega tudi izpeljali do konca.

Na vse raziskovalne hipoteze smo podali odgovore. Statistične rezultate smo lahko primerjali z ugotovitvami kvalitativne metode (raziskovalni intervjuji). Rezultati kvantitativnega dela raziskave potrjujejo izsledke kvalitativnega dela raziskave, kar je ob dvojnem neodvisnem ocenjevanju, še ena dodatna in pomembna objektivna kontrola kvalitativni metodi.

Oblikovane kategorije in podkategorije v okviru kvalitativnega dela raziskave ustrezajo zastavljenim raziskovalnim vprašanjem. S pomočjo kvalitativne metode smo pridobili podatke o procesu žalovanja, ki jih prvotno nismo zajeli v odprta vprašanja za vodenje intervjuja (intervjujska vprašanja smo oblikovali v okviru raziskovalnih vprašanj), pridobili pa smo tudi vpogled v intrapsihično dinamiko žalujočih obeh spolov, kar iz vprašalnikov ni bilo možno v takšni meri. Ti izsledki pomembno prispevajo k razumevanju koncepta smrti in odziva nanjo tako pri razlikah in podobnostih med spoloma, kot tudi pri razumevanju procesa žalovanja na splošno.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

V letu 2014 je z delom namesto mag. Alenke Tančič Grum iz Inštituta Andreja Marušiča (IAM) nadaljevala (sprememba je bila vpeljana v letu 2013) in ga tudi do konca izvedla sodelavka IAM-a Janina Žiberna. Raziskovalka je v raziskavo pridobila 25 žalujočih, vsi so sodelovali z izpolnjevanjem vprašalnikov.

S sodelujočo organizacijo IAM smo se konec leta 2013 tudi dogovorili, da bomo kvalitativno metodologijo v celoti realizirali na PKL in Kliniki Golnik, tako da je raziskovalna skupina IAM vse do konca raziskave sodelovala le pri pridobivanju udeležencev za kvantitativni del metodologije in pri izpolnjevanju vprašalnikov. Posledično smo sredstva za leto 2014, ki so bila prvotno namenjena IAM-u, sporazumno prerazporedili na Kliniko Golnik.

Ker je bilo potrebno nameniti kvalitativni raziskavi glavnino časa in tudi veliko časa izven rednega delovnega časa, smo do zaključka raziskave sicer obdelali podatke in jih po posameznih podskupinah s poudarkom na moški populaciji tudi predstavili na strokovnih konferencah v tujini in pri nas, vendar pa bomo nekatere znanstvene članke lahko dokončno pripravili za objavo šele po zaključku raziskave. Želimo tudi poudariti, da smo bili na Psihiatrični kliniki Ljubljana, zaradi polovične vsote dodeljenih raziskovalnih ur ob zelo velikem obsegu raziskave, tudi tekom celotnega leta 2014 izvajali raziskavo tudi v prostem času in to brez plačila.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	28689113	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Posledice samomora pri žalujočih
		ANG	The sequelae of suicide: survivors
	Opis	SLO	Pregledno poglavje o žalovanju po samomoru

		ANG	Overview chapter of the bereavement after suicide
	Objavljeno v		Wiley;Blackwell; International handbook of suicide prevention; 2011; Str. 561-576; A': 1; Avtorji / Authors: Tekavčič-Grad Onja
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
2.	COBISS ID	27752409	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Mednarodne perspektive - žalovanje po samomoru - Slovenija
		ANG	International perspectives on suicide bereavement - Slovenia
	Opis	SLO	Poglavje govori o samomoru in žalovanju po samomoru v Sloveniji
		ANG	The chapter covers the suicide behaviour and suicide bereavement in Slovenia
	Objavljeno v		Taylor & Francis Group; Grief after suicide; 2011; Str. 477-485; A': 1; Avtorji / Authors: Tekavčič-Grad Onja
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	30942425	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Žalovanje po samomoru
		ANG	Bereavement after traumatic death
	Opis	SLO	Posamezna poglavja govorijo o različnih oblikah žalovanja in pomoči pri njih.
		ANG	Different chapters present different ways of bereavement and the ways to help the survivors.
	Šifra	C.06	Članstvo v uredniškem odboru
	Objavljeno v		Hogrefe Publishing; 2014; 208 str.; Avtorji / Authors: De Leo Diego, Cimitan Alberta, Dyregrov Kari, Tekavčič-Grad Onja, Andriessen Karl, Barker Emma, Kölves Kairi, O'Gorman John, Ratkowska Katarzyna Anna
	Tipologija		2.02 Strokovna monografija
2.	COBISS ID	31551193	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Razlike med spoloma pri iskanju strokovne pomoči po samomoru nekoga bližnjega
		ANG	Gender differences in need for professional help after suicide of someone close
	Opis	SLO	Prispevek govori o razlikah med spoloma pri iskanju pomoči in različnih izkušnjah pri informiranosti o njej po samomoru bližnjega
		ANG	The paper discusses the needs and the information seeking of the professional help for the bereaved after the suicide of someone close
	Šifra	B.03	Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v		Estonian-Swedish Mental Health and Suicidology Institute; Book of abstracts; 2014; Str. 428; Avtorji / Authors: Ozbič Polona, Treven Marta, Tekavčič-Grad Onja
	Tipologija		1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
3.	COBISS ID	31550937	Vir: COBISS.SI

	Naslov	SLO	Različne strategije spoprijemanja med spoloma in socialna podpora po samomoru bližnjega družinskega člana
		ANG	The differences between genders in coping strategies and social system support after a close relative's suicide
	Opis	SLO	Prispevek govori o razlikah med spoloma pri uporabi različnih socialnih strategij spoprijemanja po samomoru bližnjega
		ANG	The paper discusses gender differences in coping strategies and the social system after suicide in the family.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	Estonian-Swedish Mental Health and Suicidology Institute; Book of abstracts; 2014; Str. 351; Avtorji / Authors: Ozbič Polona, Tekavčič-Grad Onja	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
4.	COBISS ID	31434201	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Obred pokopa bližnjega
		ANG	The funeral rite of close person
	Opis	SLO	Prispevek govori o organizaciji pogreba in nošenje žalnih oblačil ter prisotnost socialne mreže.
		ANG	The paper talks about the funeral organization, mourning clothes and different social networks that can help people after the death of someone close.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	s. n.; ICGB2014; 2014; Str. 102-103; Avtorji / Authors: Ozbič Polona, Tekavčič-Grad Onja	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
5.	COBISS ID	31433945	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Varovalni/tvegani dejavniki v družinskem kontekstu v procesu žalovanja po smrti bližnjega družinskega člana
		ANG	Protective/risk factors in the family context in the process of bereavement after the death of a close family member
	Opis	SLO	Prispevek predstavi različne varovalne in tvegane dejavnike v družini po smrti bližnjega družinskega člana
		ANG	The paper discusses different risk and protective factors that emerge in bereavement after the death of a family member
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	s. n.; ICGB2014; 2014; Str. 95; Avtorji / Authors: Ozbič Polona, Tekavčič-Grad Onja	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine²

-OZBIČ, Polona, TEKAVČIČ-GRAD, Onja. The role of gender in the process of bereavement after suicide of someone close. V: Special issue : final programme and book of abstracts of The XXVII World Congress of The International Association for Suicide prevention, September 24.-28. 2013. Oslo, Norway, (Suicidologi, ISSN 1501-6994, vol. 18, suppl. 1). Oslo: University of Oslo, 2013, str. 420. [COBISS.SI-ID 30944729]

-OZBIČ, Polona. Moderiranje foruma na med. over.net Bolečina ob izgubi bližnje osebe. Polona Ozbič je celo leto 2014 moderirala forum za žalujoče, kjer je velika problematika tudi pojav

samomorilnosti. Pri odgovorih je sodelovala z dr. Anjo Simonič iz Klinike Golnik, ki prav tako sodeluje v raziskavi.

- OZBIČ, Polona, TEKAVČIČ-GRAD, Onja. Oba prispevka v Tallinnu smo predstavili tudi na strokovnem srečanju Tallinn po Tallinnu pri Slovenskem združenju za preprečevanje samomora v Ljubljani, 21. oktobra 2014.

- OZBIČ, Polona. Predavanje na PKL. Žalovanje ob smrti bližnjega družinskega člana – predstavitev raziskave. 14. marec 2012.

- OZBIČ, Polona. Predavanje na PKL. Pomen slovesa v procesu žalovanja ob smrti bližnjega družinskega člana. 6. marec 2013.

- OZBIČ, Polona. Predavanje na PKL. Kvalitativna analiza procesa žalovanja svojcev pred smrtjo bližnjega zaradi dolgotrajne bolezni (rak). 20. november 2013.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

V kvalitativno-kvantitavni raziskavi smo proučevali intrapsihično dinamiko žalujočih moških in žensk, in sicer so nas zanimali čustveni, kognitivni, telesni in vedenjski odzivi. Ker se je tako velika raziskava v Sloveniji izvedla prvič, smo proces žalovanja proučevali v povezavi s koncepti, ki se z žalovanjem pomembno povezujejo: navezanost, soočanje s stresom in strategije spoprijemanja, posttravmatska osebnostna rast, zapleti v žalovanju, emocionalna kompetentnost, žalovanje v družini. Še posebej velik poudarek je bil na razumevanju procesa žalovanja po samomoru bližnjega. Ker smo v raziskavi izvedli intervjuje z velikim številom udeležencev, smo pridobili pomembna dodatna znanja s področja kvalitativne metodologije. Pridobljeni rezultati so v nekaterih stvareh specifični za žalujoče v Sloveniji, sicer pa primerljivi s tujimi raziskovalnimi rezultati. Pomembno prispevajo k razumevanju proučevanih področij in so dobro izhodišče za pripravo ustreznih strokovnih programov pomoči za žalujoče obeh spolov, še posebej pa za moško populacijo.

ANG

The aim of this quantitative-qualitative research study was to find out the dynamics of gender differences in the bereaved participants in terms of their emotional, cognitive, physical and behavioural responses. There were not many bereavement studies in Slovenia in the past, so this one tries to connect different aspects: attachment, coping strategies, posttraumatic growth, problems in bereavement, emotional competence in the process of bereavement in the family. A lot of important data were found in the process of bereavement after suicide. Many data were gathered because of a big number of interviewed participants, using the qualitative methodology. The results are specific for Slovenia, even though some of them confirm previous ones from the international studies. It is important that we prepared the understanding for the development of new programmes to help the bereaved in Slovenia, specifically for the male population of bereaved.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Rezultati temeljne raziskave o procesu žalovanja po smrti bližnjega družinskega člana s poudarkom na moški populaciji vnašajo v naš prostor pomembne izsledke tako za razvoj znanosti kot za razvoj strokovnih programov pomoči za žalujoče. Izsledki se nanašajo na področje razlik med spoloma v procesu žalovanja in tudi na druge koncepte, ki so z žalovanjem povezani. Cilj raziskave je bil pripraviti strokovna izhodišča za strokovne programe žalujoče po smrti bližnjega, s pomembnim poudarkom na moški populaciji. Glavni ukrep za žalujoče moške, ki pa je seveda potreben tudi za žensko populacijo, je vzpostavitev enotnega informacijskega sistema za žalujoče. Potreba po informiranosti žalujočih do sedaj ni bila ustrezno obravnavana. Informacijski sistem bi zadovoljeval dve pomembni potrebi žalujočih: nudil bi ustrezne informacije, katere so strokovne oblike pomoči, ki so žalujočim v našem prostoru na voljo,

hkrati pa bi žalujče tudi informiral o osnovnih značilnostih procesa žalovanja po različnih vzrokih smrti in vseh temah, ki so z žalovanjem pomembno povezane. Informacijski sistem bi kot vstopna točka za posluževanje ustrezne strokovne pomoči za žalujče, pripomogel k ustrežnejši obravnavi večjega števila žalujčih, s tem pa pomembno prispeval k manjšemu številu odsotnosti iz dela, k manjšemu številu kronificiranih bolezni in k višji produktivnosti.

ANG

The results of the basic research project regarding the males in the process of bereavement bring a lot of new data in the development of scientific knowledge and the professional programmes for the help to the individuals in bereavement. The special importance of this research is to see the differences in reaction between men and women in bereavement. The aim of this quantitative-qualitative research study was to find out the dynamics of gender differences in the bereaved participants in terms of their emotional, cognitive, physical and behavioural responses. The outcome of this research study was trying to form a new informative system for all the bereaved but with a special stress on the men who showed different needs and strategies in the process of bereavement. This information system should be the enter point to find a proper help or support that the individual bereaved would need, which would help to decrease the sick leave of the bereaved, better coping with their problems, less forming of the chronic problems and an increase of productivity .

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11.Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	

G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer			
1.	Naziv			
	Naslov			
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra		
		1.		
		2.		
		3.		
		4.		
		5.		
	Komentar			
	Ocena			

13.Izjemni dosežek v letu 2014¹²**13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

DE LEO, Diego (avtor, urednik), CIMITAN, Alberta (avtor, urednik), DYREGROV, Kari (avtor, urednik), TEKAVČIČ-GRAD, Onja (avtor, urednik), ANDRIESEN, Karl (avtor, urednik), BARKER, Emma, KÖLVES, Kairi, O'GORMAN, John, RATKOWSKA, Katarzyna Anna. Bereavement after traumatic death : helping the survivors. Boston [etc.]: Hogrefe Publishing, 2014. 208 str. ISBN 978-0-88937-455-3. ISBN 0-88937-455-4. ISBN 978-1-61676-455-5. [COBISS.SI-ID 30942425]

-slika-

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Psihiatrična klinika Ljubljana

Onja Tekavčič-Grad

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana

13.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/234

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a

24-AB-31-6B-1C-E7-42-E3-A6-09-43-B4-5F-FA-E7-09-97-59-9D-B8

Priloga 1

V Sloveniji je problematika žalovanja malo raziskana. Zato je pomembno, da je bila dokončana večja kvantitativno -kvalitativna študija o procesu žalovanja s posebnim poudarkom na moških. Pri proučevanju različnih strokovnih oblik pomoči žalujočim smo na osnovi kvalitativne metode določili naslednje kategorije: informiranost žalujočih o strokovnih oblikah pomoči, katera je prelomna točka žalujočih za iskanje strokovne pomoči, izkušnje žalujočih s strokovno pomočjo in predlogi žalujočih za ustrezno strokovno pomoč. Izsledki kažejo, da se žalujoči obeh spolov soočajo z ovirami pri iskanju ustrezne strokovne pomoči zase in potrebujejo enoten informacijski sistem, ki jim bo omogočil poleg osnovnega razumevanja principov žalovanja tudi informacijo, kje te pomoči najti.

